

پیشنهاد ما رانندگی به جنوب شرقی حلوان و تماشای کال طیس با رودخانه نمک طیس است. زمینی که تا چشم کار می کند، سفید است. در نگاه اول انگار برقی حسابی باریده اما در واقع روی یک نمکزار وسیع ایستاده‌اید. حتماً با کفش مناسب و بسته، پا روی این نمک‌ها بگذارید. چشم‌هایتان را ببندید و به صدای نمک سفتی که زیر پایتان فشرده می شود، گوش کنید. اما چشم‌نوازترین و بی رقیب‌ترین صحنه این نمکزار دریاچه‌ها و جوی‌های آب شفاف هستند که جابه‌جا در نمکزار ایجاد شده‌اند. آبی‌تر از این آب زلال و درخشان هیچ‌جا نمی بینید. دیدنی‌های طیس هنوز تمام نشده است. روستای شگفت‌انگیز از میغان با شالیزارهای برنج، روستای سرسبز نایبندان، روستای تاریخی کریت، کویر روح مرغوم، چاه غار ۵۰ میلیون ساله جهنم و کلی مکان و اسم دیگر هنوز باقی مانده است. طیس خود یک کشور چهار فصل است در دل ایران چهار فصل. نزدیک‌ترین تعطیلات چند روزه چه زمانی است؟ حتماً برنامه بریزید برای طیس.

حلوان

۴۰۰ سال پیش دارد اما مخروبه نیست. خانه‌های آن اکثر یک طبقه و در هم تنیده هستند تا گرمای کویری را کاهش دهند. آب و هوای اصفهک خاص است و امکان پرورش هر نوع محصولی در آن فراهم است. اگر به اصفهک رفتید، حتماً به حمام قدیمی اش سر بزنید. به غیر از زعفران و خرما، صنایع دستی و نعنای اصفهک هم بسیار معروف است.

بسم الله بگو و رد شو

می شود از کویر گفت و سراغ مقوله جذاب و ترسناک و پرنالین از مابهران نرفت؟ اصلاً نمی از دهشتناکی کویر به خاطر ساکنین خیالی آن است (واقعاً خیالی هستند!). در میانه‌های کوه‌های اطراف طیس، دره‌هایی است حاصل میلیون‌ها سال بوسه باد برسنگ. در فاصله کم و تنگ دیواره‌های عمیق شده و دره‌های گودرفته باد می پیچد و هوهو می کند و صدایی می دهد که مردم محلی می گویند به خاطر رفت و آمد جن هاست و به آن کال جنی می گویند. در شکاف باریک تنگ‌ها که جلو بروید، به قسمتی می رسید که حفره‌هایی روی دیواره‌های بند آن دیده می شود؛ دخمه‌هایی که زمان ساسانیان کنده شده و محل آیین‌ها و مراسم دینی زرتشتیان بوده است.

آنجا که طلا به لاجورد می رسد

بعد از این همه گشت و گذار سرسبزانه، وقتش است به اصل مطلب برسیم. کویر طیس را عروس کویرها می گویند. در ۹۰ کیلومتری شمال شرق طیس، روستای حلوان در ابتدای کویر مرکزی ایران جا خوش کرده است. می توانید در اقامتگاه‌های روستا اطراق کنید و بعد برای دیدن کویرهای مختلف آن منطقه برنامه بریزید. نزدیک‌ترین کویر حلوان است با تپه‌ها و استپ‌ها و ریگزارهای روانش. اگر بیشتری خواهید به سمت غرب بروید، سه ساعت بعد به کویر معروف مصر می رسید. اما

بلند و سخت تنگه پیش بروید. اگر دیوارها را نگاه کنید، نقش برجسته‌های شیر، خورشید و بجزرا پیدا می کنید. اینها خواسته‌ها و آرزوهای اجداد ما بودند که به شکل نمادهای باروری و دعا برای آب روی سنگ حک شده‌اند.

در انتهای مسیر به سازه‌ای در دل تنگه می رسید: طاق شاه عباسی؛ سدی که حدود هفتصد سال قبل و زمان شاه عباس صفوی ساخته شده است. این سد در واقع مانعی بوده برای انحراف سیلاب‌های ده ساله که هر از گاهی به سمت شهر می آمده‌اند. دیواره آجری آن روی پاکارهای سنگی تنگه بنا شده است. موقعیت خروجی آن طوری است که هیچ رسوبی پشتش جمع نمی شود و برای همین هفتصد سال بدون نیاز به تعمیر و نگهداری باقی مانده و همچنان هم می تواند پابرجا باشد. این سد ۶۰ متری به مدت ۵۵۰ سال بلندترین سد جهان بود. قسمت بالای آن که قوسی شکل است، بسیار نازک است. با ضخامت تاج کمی بیشتر از یک متر نازک‌ترین تاج سد جهان است. به علاوه در برابر زلزله ۵۷ دوام آورده و آخ نگفته. فناوری این سد برای زمان خودش تقریباً امری محال بوده است. برای همین آن را پرشی فنی در علم سدسازی می دانند که با سدهای امروزی قابل مقایسه است.

از خاک و بر خاک

نقطه دیدنی دیگر روستای اصفهک است. روستایی که هم هست و هم نیست. آن زلزله وحشتناک روستا را با خاک یکسان کرد. طبق اسناد بین ۱۰ تا ۱۵ هزار نفر جان باختند. مردم باقی مانده به کلی از آنجا رفتند و در جای دیگری روستایی جدید ساختند اما بعد از چند سال به روستای اصفهک برگشتند و بخشی از آن را با مصالح سنتی یعنی خشت و کاهگل بازسازی کردند. شاید راه رفتن در کوچه پس کوچه‌های کاهگلی ولی نونوار اصفهک را بتوان با محله فهادان یزد مقایسه کرد. مثل سفر در زمان است. در جایی راه می روید، می نشینید و اقامت می کنید که ریشه در

تنگه کال جنی

